

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Epidemie spalniček na Ukrajině. Epidemic of measles in Ukraine.

Informace o epidemii spalniček na Ukrajině a možné riziko onemocnění pro účastníky fotbalového EURA 2012. Information about epidemic of measles in Ukraine and the potential risk of disease for participants in the 2012 UEFA European football championship.

Epidemie spalniček má v současnosti ohnisko v západní části Ukrajiny, hraničící s Maďarskem, Polskem a Slovenskem. Ministerstvo zdravotnictví Ukrajiny hlásilo 5 127 případů spalniček od začátku roku 2012 (k datu 3.března). Skutečný počet případů je jistě vyšší a předpokládá se, že epidemie bude v průběhu dalších měsíců akcelarovat a dále se šířit. Proočkovanost proti spalničkám je na Ukrajině velmi nízká (56,1% a 40,7% jednou, resp. dvěma dávkami trivakcíny proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám). Na nízké proočkovanosti má výrazný podíl ovlivňování populace silnými anti-vakcinačními lobby.

Ve vysokém riziku infekce spalničkami jsou osoby neimunní, tedy nevakcinované nebo ty, které onemocnění neprožily. Světová zdravotnická organizace SZO/EURO i ECDC potvrdily existenci velkého procenta vnímavých osob v Evropě. V letech 2010 a 2011 proběhla v zemích EU řada epidemií spalniček, jen v roce 2011 bylo hlášeno přes 30 000 případů onemocnění, 8 úmrtí. Nejpostiženější byly věkové skupiny 0letých, 1-4letých, 5-15letých, nižší nemocnost byla hlášena u 20-24 a 25-29letých. Nemocnost spalničkami v zemích EU sousedících s Ukrajinou je v letech 2011 a 2010 nízká: Polsko - 38 a 13 případů, Slovensko - 2 a 0 případů, Maďarsko - 5 a 0 případů (pro porovnání: ČR 17 a 0 případů).

Aktuální je otázka rizika pro účastníky 14. Evropského fotbalového mistrovství (EURO 2012), které bude pořádáno od 8. června do 1. července na Ukrajině a v Polsku a jehož se zúčastní stovky tisíc fotbalových fanoušků, převážně z Evropy.

Oficiální místa z Polska informovala o "dobré" proočkovanosti proti spalničkám.

Cestující na Ukrajinu, kteří nebyli vakcinováni proti spalničkám nebo nemají v anamnéze onemocnění spalničkami jsou ve vysokém riziku onemocnění a měli by být očkováni. Očkování by mělo být provedeno v souladu s národními doporučeními. V řadě zemí EU probíhají vakcinační kampaně, doplňkové a tzv. "catch up", jejichž účelem je doočkování vnímavých skupin populace. Důležitá je informovanost veřejnosti, sportovních fanoušků a týmů, účastnících se připravovaných velkých sportovních utkání (tedy i Olympiády ve Velké Británii 27.7. - 12.8. 2012) o existenci rizika.

Všeobecně nízká proočkovanost vakcínami zastoupenými v rutinním imunizačním programu trvá na Ukrajině několik let a představuje riziko nákazy dalšími infekcemi (zarděnky, příušnice, záškrt, pertuse, polio) s následným epidemickým šířením. Proto by návštěvníci EURO 2012 měli požádat o lékařskou konzultaci a to nejméně 4 - 6 týdnů před cestou.

Vysoké je i riziko importu vakcinací preventabilních nemocí na Ukrajinu, zvláště zarděnek, jejichž epidemie probíhá v Rumunsku.

Zdroj:

1. ECDC - Measles in the European union and a reminder for EU citizens attending mass gatherings
http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/measles/Documents/2011_06_17_measles_update_mass%20gatherings.pdf
2. WHO - HEALTH ADVICE for travellers to Poland and Ukraine for the 2012 UEFA European football championship.
http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/158998/Health_Travel_Advice_2012_UEFA_v7.pdf
3. WHO Epidemiological Brief - No. 21(February 2012).
http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/159475/WHO_EPI_Brief_Feb_2012e.pdf